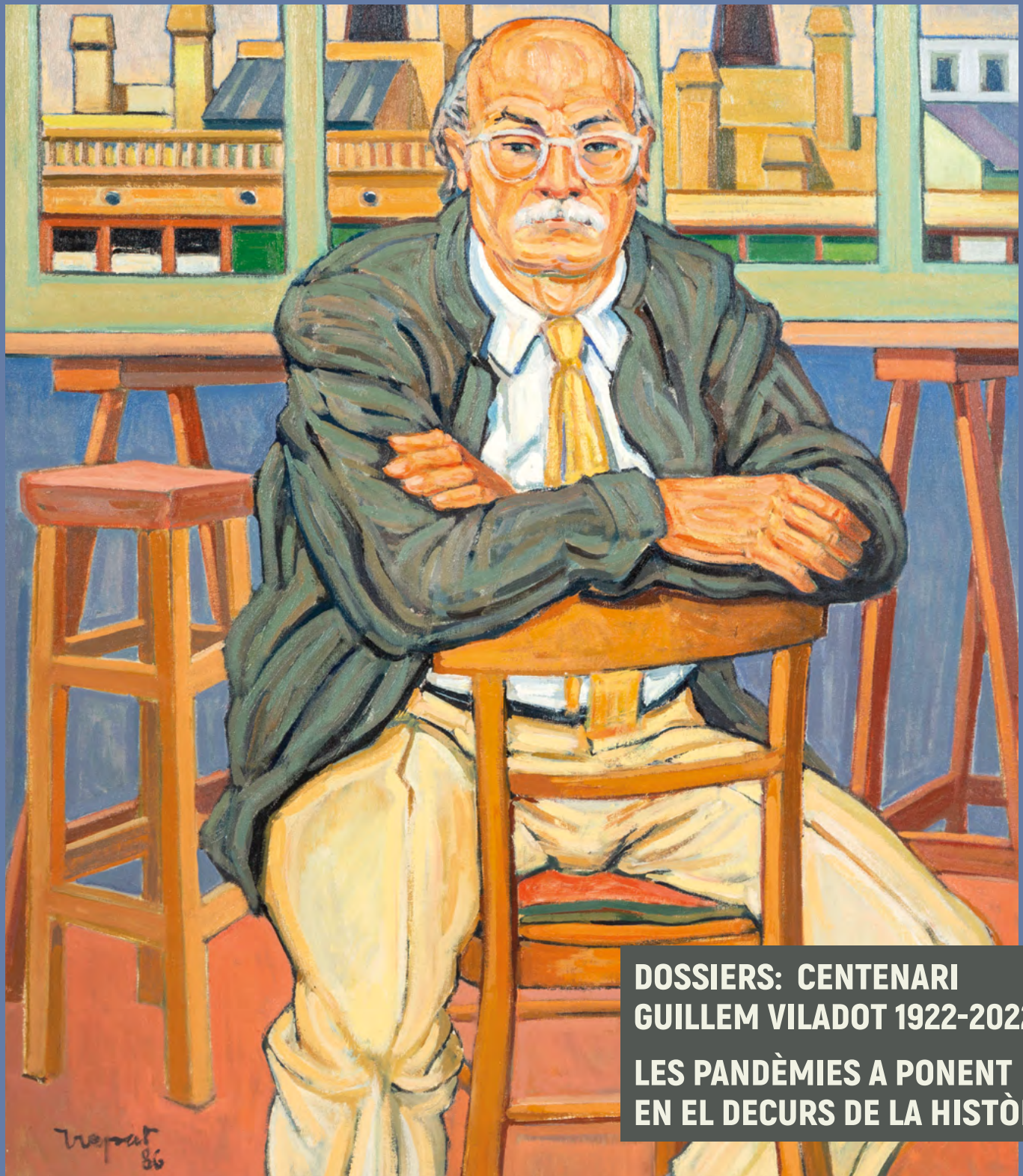

URTX

REVISTA D'HUMANITATS DE L'URGELL

MISCEL·LÀNIA ANUAL · TÀRREGA · MAIG 2022 · núm. 36

**DOSSIERS: CENTENARI
GUILLEM VILADOT 1922-2022
LES PANDÈMIES A Ponent
EN EL DECURS DE LA HISTÒRIA**

ITINERARIS POÈTICS VILADOTIANS

JOAN CORNUDELLA OLIVART

ABSTRACT

En el marc del centenari del seu naixement, hem revisat la seva obra poètica completa amb la finalitat d'establir uns recorreguts essencials que acullin les qüestions que més l'han condicionat o inquietat. Hem fet la recreació d'un autoretrat que dibuixa l'esquelet de la seva trajectòria literària i artística. És l'espòs dels ingredients creatius que el fan avançar com a escriptor oponent. Aquest és el primer fil del laberint que marca els tres inventaris posteriors: el crític (anàlisi de la seva obra literària), el poètic (frases lapidàries i fórmules poètiques utilitzades a l'obra) i l'antològic (selecció de poemes). En aquest darrer cas, s'ha reduït a deu paisatges orientatius. Ens aquests itineraris viladotians, hi ha la veu que fa parlar una poètica i la seva forma personal d'entendre el món, per tal de donar resposta a les contradiccions entre vida i art.

To celebrate the hundred-year anniversary of his birth, we have revised his complete poetic works and established a few essential routes which incorporate the questions that most concerned or inspired him. We have rendered a kind of self-portrait to outline his literary and artistic career. It is a sketch of the creative ingredients which made him advance as a writer or speaker. This is the first thread of the labyrinth which defines the three subsequent inventories: the critical (analysis of his literary work), poetic (epitaphs and poetic formulas used in the workshop) and anthological (selection of poems). This final inventory has been limited to ten illustrative landscapes. These "Viladotian" itineraries give voice to a certain poetics and the writer's personal way of understanding the world, to provide a response to the contradictions between life and art.

PARAULES CLAU

Guillem Viladot, itineraris, inventari, autoretrat, segle XX, polièdric, poesia, Agramunt/Riella

O. PREÀMBUL

"Els somiadors no s'admeten; vull dir els poetes, els músics, els esquizofrèncs. Però tu m'admets des que compartim la mateixa realitat." G.V. *Suma d'instantes*, 1984.

Triar és traïr. Atrevir-se a condensar en diversos itineraris tota la seva obra poètica és caure en el pou dels despropòsits. Però no ens ha d'intimidat fer provatures. El risc és un factor marcadament viladotià. I si hi ha dosis d'experimentació o de sorpresa encara fan més atractiu aquest article que es mou entre l'assaig recopilatori i la recreació fictícia. I ha nascut fent camí amb un espectacle e la companyia Cassigalls que forma part del centenari del seu naixement. A estones s'han encavallat, a estones s'han allunyat. I havia de ser així, més enllà d'alguns matisos que feien impossible una simbiosi perfecta entre el text literari i el text portat a l'escenari.

Un cop llegida la seva obra poètica, hem fet la recreació d'un autoretrat que dibuixa l'esquelet de la seva trajectòria literària i artística. És l'esbós dels ingredients creatius que el fan avançar com a escriptor oponent, indisciplinat i provocador. Hem volgut que fos en primera persona, com si l'hagués redactat ell mateix per encàrrec. És el primer fil del laberint que marca els tres inventaris posteriors: el crític (amalgama de comentaris fets per analistes o lectors de la seva obra literària), el poètic (frases lapidàries del poeta agramuntí, acompanyades de les eines i fórmules creatives utilitzades a l'obrador) i l'antològic (selecció de poemes que perfilen a grans trets un espai polièdric). En aquest darrer cas, s'ha reduït a deu paisatges orientatius. Segurament n'hi haurien d'altres. Aquests itineraris erraran a la recerca d'un camí incert. Aniran a l'atzar, d'una banda a l'altra. Es desviaran de la realitat. S'equivocaran, no l'encertaran. Però, tot i permetre'ns algunes llicències inevitables, ens sentirem errants, cometent errors. I ens sentirem erràtics com l'ocell, com el vol, com la febre.

1. AUTORETRAT

"Jo sóc el que sóc amb el meu temps i en ser amb ell tinc mida." G.V. *Ketubim*, 1959.

"Erro, és a dir, visc." G.V. *Llibre dels acomiadaments i dels retorns*, 1993.

Vaig néixer un dia de primavera sense adonar-me'n. Va ser sense avisar, com sol passar sempre. Al número 28 del carrer Sió, al carrer Major d'Agramunt. Aquí, Urc, hi retrobo tota la vida que hi va bategar: el barber Martorell, el sabater Mir que tocava el clarinet, l'estanquer Arturo, la fàbrica tèxtil de cal senyor Magí...

Urc és la meva gossa. La meva fidel companya de viatge. Amb el pas dels anys, els objectes de companyia descansaran a lo Pardal. L'altre company de viatge. L'altra cara de la moneda: la poesia feta amb objectes trobats i reciclats.

D'haver estat malalt una llarga temporada, neix la meva pràctica literària. Del llit, al crit. I em deixo seduir per la memòria i les arrels. Aviat faig descripcions d'un món marcadament rural. Sincer i caricaturesc a la vegada. Recreo el mite rural. I li poso nom: Riella. Riella no ha existit mai. En tot cas, és un indret ideal on han anat a parar les immensitats del desig. A la vegada, experimento amb el llenguatge. Això em convenç. Ara el meu anhel de poesia és desmuntar el poder i creure cegament en el poder de la paraula.

Aquest llenguatge calidoscòpic i poliform sempre ha de ser entès com una sorpresa, com una dissidència. I apostaré per la poesia visual en què hi han de cabre tant els palets de riera com el complex d'Èdip. Em comprometo amb la poesia de revolta, amb la poesia concreta, amb la sonoritat de l'alfabet. Aniré més enllà dels límits i, quan calgui, m'acolliré al desordre lingüístic. Tocaré totes les tecles sense prejudicis establerts. Per això, anant a contracorrent, però sempre guiat pel meu instint d'investigador i aconsellat per la meva vocació científica i per les sàvies tertúlies de cafè, em mouré a gust entre les noves tendències de la tecnologia. I miraré de trobar l'equilibri interior a través del coneixement de la pulsio i del desig.

Arribaré, confús, als anys vuitanta. La descoberta de la psicoanàlisi enderrocarà els meus tòtems i tabús. Només el desig em farà de bandera. I sabré que l'obscuritat és l'univers fred del desig. I em preguntaran què és per a mi la poesia. Insinuaré que és la veritat metafísica de la vida. I m'arriscaré a dir que també és la petjada de feminitat que la condició humana conserva des dels seus orígens. De seguida em calçaré per fer provatures. Verbalitzaré els silencis. Buscaré l'enyor de la naturalesa. Aprofundiré en la memòria col·lectiva. I amb tot això faré compatibles les contradiccions de l'inconscient, la seducció del proïsme anònim, la neurosi del fracàs i la recerca de la identitat del jo. Sense descans, ompliré els versos d'estirabots, de sentències, de haikús, de paisatges de carn, d'inventaris amorosos, de tocs de proximitat, de moments absurds i de sentiments de la mort, si cal, en clau d'humor. A darrera hora, m'encomanaré als àngels de l'Antic Testament. I no m'estaré de provocar la ironia i el sarcasme en els mots que tanquen el meu periple d'apotecari.

2. INVENTARI CRÍTIC

"Tots aquells que es posen tossuts en un sol llenguatge no és pas per defensar-lo, sinó per amagar els altres que ignoren." G.V. *Itineraris interiors*, 1992.

"Viladot és un sensual esclatant, un califa de l'instant, un sumptuós tastador del moment creatiu. [...] No solament és un col·leccionista de curiositats artístiques sinó un conreador de la plàstica i un servent de la conjunció home-art..." JOSEP VALLVERDÚ, *De Morera Galícia a Guillem Viladot*: 1980

"Viladot és, abans de tot, un investigador en poesia, un poeta que fa de la seva condició de mag i d'alquimista del llenguatge el principi cabdal d'identitat. [...] La poesia de Guillem Viladot es pronuncia com una necessitat paradoxal de l'existència humana. [...] Tots els camins del poeta conduïxen a la cruïlla de la imaginació i la utopia del llenguatge". JAUME PONT, *Urc*: 1989

"La seva obra és un arrelament a la terra, un testimoni de la poesia enfangada de la vida, un reflex de la sang i el deliri dels humans..." JOSEP VALLVERDÚ, *Urc*: 1989

"La seva obra constitueix un conjunt sòlid, travat, que podria ser amb quatre punts. Primer: la coherència interna del discurs, malgrat que, en aparença, pugui semblar que, algun cop, s'ajusta al vaivé de les modes. [...] Segon: la recerca, plena de ressons existencials i fins existencialistes, de la pròpia identitat. O dit amb altres paraules: la descoberta i racionalització del jo o de les seves relacions amb el món que l'envolta i, en definitiva, el seu alliberament de les forces de tota mena que l'oprimeixen. Tercer: les singulars relacions que manté amb el llenguatge i que són fruit d'un doble moviment d'amor i d'odi. Quart: l'elaboració d'un estil, amb paraules seves, "identificador", en principi, directe i torrencial que, d'una banda, mostra unes dosis molt importants de fabulació i de sorpresa i que, de l'altra, barreja la tensió lírica amb la social o metafísica, i aquestes, amb components satírics, irònics i fins sarcàstics. [...] Viladot mostra una prodigiosa imaginació en la selecció de materials, és a dir, en la descoberta d'aquells objectes o deixalles susceptibles de ser transformats en poemes i, més en concret, de ser modificats o contemplats "en la seva significació socialitzada". JOAQUIM MOLAS, *Poesia completa I, II, III i IV*: 1991

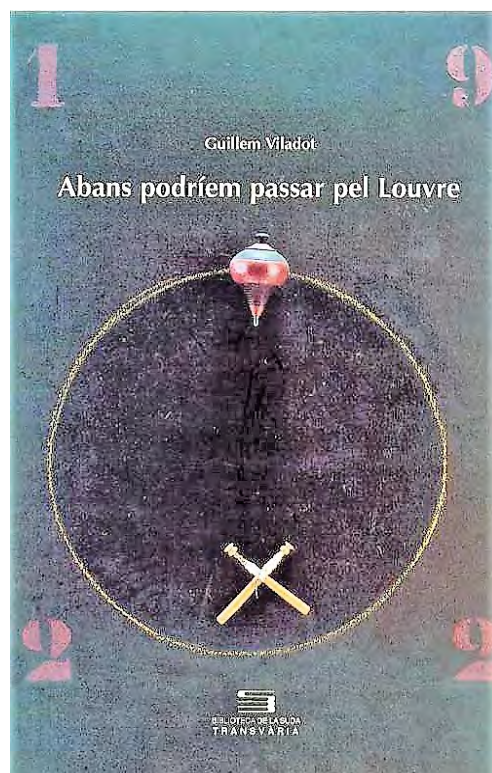
A la recerca de la mare.

"El savi de Riella, l'alquimista que passa per ser un personatge atípic en el marc d'una cultura on tot ha de lligar com el punt d'arròs... apareix com un lluitador conscient a favor de la llibertat (individual i col·lectiva)". IGNASI RIERA, *Guillem Viladot, l'escriptor del mes*: 1992

"Així, doncs, de les relacions amb el món que l'envolta, l'artista ha triat i recreat des de diversos enfocaments les qüestions que més l'han condicionat o inquietat; això és, la infantesa mig paradisiàcia mig opressora, amb la reflexió centrada al voltant de dos grans mites –el d'Èdip i el de Narcís– el poder, l'amor i el dol, la memòria junt amb el pas del temps i les relacions que l'artista manté amb la literatura i l'art en un sentit ampli." MERCÈ BIOSCA i MARIA-PAU CORNADÓ, *Els miralls de Guillem Viladot*: 2000.

"La seva manera d'escriure poesia és fruit de la necessitat profunda de combatre el llenguatge heretat. El poeta posseeix l'habilitat de dir la paraula fora del seu context habitual. Es troba instintivament al costat de la psicoanàlisi perquè ha fet de la parla un llenguatge de llibertat..." NÚRIA SORRIBES, *Sió*: 1992

"Viladot és, abans de tot, la veu que fa parlar una poètica i la seva forma personal d'entendre el món, per tal de donar reposta a les contradiccions entre vida i art, llenguatge i poesia, cultura i saber". JAUME PONT, *Poesia Completa V*: 2004

"La rebotiga de la farmàcia servia de despatx immediat i, en temps un poc anteriors, de confessionari. Pensem en les confidències de tot ordre que s'abocaven a l'apotecari, quan aquest tenia encara categoria similar a la del metge de família. El mateix Viladot, reservant la intimitat de noms i circumstàncies concretes, pouava de l'anecdolari vilatà temes, dissorts, alegries, caricatures, misericòrdies i afliccions. [...] El contacte amb els masovers, jornalers i pastors, havien afavorit la "formació rural" que subjau en tants d'escriptors de Ponent. Pòsit rural que es componia d'informació i de sensibilització. [...] Els seus escrits desvelen una persona emotiva i tibant, molt sensible al dolor inexplicable, a l'absurd del gest, a la feblesa dels desassistits, a la transparència de la mirada d'un gos perdut. I és en la seva pròpia experiència que troba la via literària. [...] La condició humana, el fons de l'ésser humà, fou un dels pous al qual va abocar-se. [...] La persona humana, en Viladot, va sempre lligada a la tants cops inassolible llibertat. Curiosament, i en un moviment recreador que enllaça amb el desengany barceloní, per a ell, escriure des de Ponent era exercir la llibertat." JOSEP VALLVERDÚ, G.V.: *camins de creació*, 2004

"[...] Jo hi afegiria una fe gairebé exagerada en la creació literària: concretament la que es deriva d'entendre-la com una forma de vida. [...] La literatura era una eina irrenunciable, per tal com a través seu prenia consciència, verbalitzava, formalitzava i fins a un cert punt racionalitzava i domava la seva problemàtica existencial com a individu..." ÀLEX SUSANNA, G.V.: *camins de creació*, 2004

"El poeta reciclant les deixalles bàsicament industrials en poesia visual, aconsegueix que sobrevisqui una visió humanitzada i personal de les coses, paradoxalment amb un mestissatge on es manté la memòria de l'objecte del qual parteix. [...] Quan penso en el seriós farmacèutic i escriptor G. Viladot, el veig jugant, sigui amb les lletres, les medicines, les eines del camp, les relacions polítiques, en definitiva, amb la vida. És perillós jugar, però també és l'única manera de sortir de la gàbia de la convenció. [...] Tota l'obra del poeta té una dimensió de psicoteràpia que intenta resoldre un determinat malestar." XAVIER CANALS, G.V.: *camins de creació*, 2004

"Viladot era un home sensual, que escrivia des de la sensualitat." FRANCESC PANÉ, G.V.: *camins de creació*, 2004

"De forma sorprenent la seva obra està influïda per l'entorn físic i psíquic del territori. Físicament, el vent, el silenci, el paisatge dur...Psíquicament, una notable sensibilitat, una racionalitat i una irracionalitat volgudes. La personalitat d'en Guillem era observadora, brillant, polifacètica, provocativa...a vegades incòmoda, intuïtiva, espontània, amplíssima, directa, culta, variada i lliure...amb una curiositat il·limitada...sense estar format ni deformat per cap escola." DANIEL GELABERT, G.V.: *camins de creació*, 2004

"Li agradava tant la psicoanàlisi perquè li descrivia i confirmava intuïcions que ell ja tenia". MARTA TREPAT, G.V.: *camins de creació*, 2004

"No es pot identificar Riella amb Agramunt o Agramunt amb Riella. En els itineraris, Viladot parla d'un poble (en bona part del passat d'un poble) que s'identifica amb el seu Agramunt d'infant. Però a la vegada el poble ha pres categoria de mite, esdevenint Riella, i, per tant, no es pot relacionar unívocament amb el seu punt de partença. [...] El mateix autor ha ajudat a elevar Riella a la categoria de mite en procurar no dir noms propis de persones [...] A mesura que fa camí i redescobreix el poble, fa memòria. Perquè la memòria l'ajuda a retrobar la identitat." JOAN PUIG, *Itineraris interiors*: 2021.

3.- INVENTARI POÈTIC

"La poesia, l'art, és anomenar-nos a nosaltres mateixos i adonar-nos que existim, que som sols i diferents, separats de la realitat dels altres. La poesia seria palesar aquestes dues realitats i acarar-les. En aquest sentit, la poesia seria la comunicació total.

[...] La vida és plena de poesia: només cal deixar-nos seduir pel gest entranyable de les coses: les veus, les mirades, els perfums, el moviment...

[...] Els poetes són les persones que encarnen la dicció bonica del crit." G.V. *Itineraris interiors*, 1992.

1.- Poesia visual (poeografies) 2.- Jocs alfabètics – Abecedari 3.- Poesia concreta: lletrisme 4.- Objectes trobats i reciclats (baldufa, arada, tub d'escapament, alfabet, instruments musicals, mobles vells de fusta, balanci, cadira de boga, bitlles, retalls de ferro, peces de vehicles, pedres de riu...) 5.- Guia telefònica i joc de cartes 6.- Pòsters poema 7.- Fotografia 8.- Collage 9.- Poemes-estrips 10.- Calligrames 11.- Films cartrons 12.- Haikús i tankes 13.- Safates de cartró 14.- Escultures 15.- Sonets 16.- Epitafis 17.- Poemes en prosa. 18.- Cançons. 19.- Lletanies 20.- Altres fórmules poètiques (metaplasmes, plaquettes, diagrames, carpetes desplegable...).

4.- ITINERARIS POÈTICS VILADOTIANS

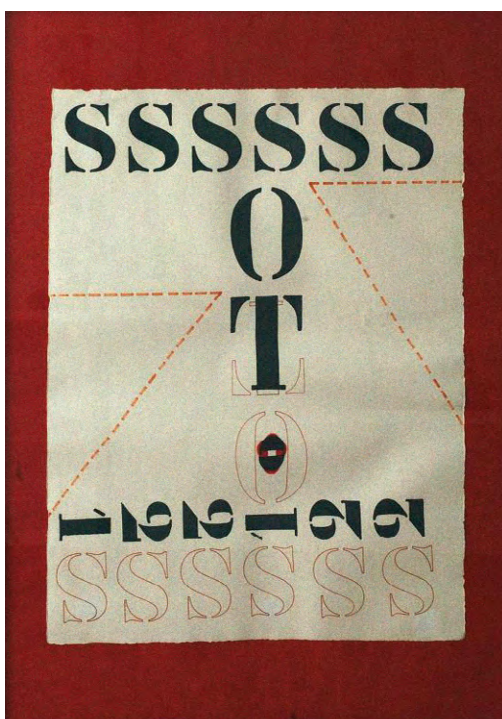
"Només el silenci pot assolir aquest tros de realitat que se'ns escapa."

G.V. *Itineraris interiors*, 1992.

4.1.- L'abast de la seva escriptura

El fet d'escriure per a Viladot és una actitud que abasta un compromís ètic; és fruit de la necessitat profunda de combatre el llenguatge heretat com una forma de tirania imposada per les estructures dominants (el sobirà, el poder, la família...); és una mena de catarsi personal. Sempre deia que en l'art de la creació hi ha la recerca o la trobada d'un mirall on el creador es reflecteix molt íntimament i s'identifica, es troba i s'afirma. Aquest mirall que permet tant de narcisisme és la llibertat.

També defineix el fet d'escriure com la recerca, caça i captura del fantasma, la seva mort, la seva sepultura i la dansa d'un tango damunt de la llosa. Els fantasmes, però, no acaben de morir. Per això no és d'estranyar que apareguin sempre recreats, des de diversos enfocaments, els temes que més el corprenen: el pas del temps, les relacions edípiques, el narcisisme, el poder, el medi immediat... I, amb el temps, basteix un corpus poètic que es retroba en les arrels i que desmunta el poder del llenguatge. I crea un ventall immens de registres que s'inicia en un procés de deconstrucció del discurs narratiu per arribar a la poesia visual. Tota aquesta poesia experimental es fonamenta en l'objecte trobat i mani-

Lletres.

Poema de l'home (1974).

pulat. La poesia visual s'ha d'entendre com una experimentació constant, o sigui, com una actitud renovadora: de renúncia i de conquesta.

Paral·lelament a la investigació literària neix en l'escriptor una necessitat de depassar el discurs escrit: assolir un llenguatge de diferència enfront del llenguatge institucionalitzat com una parla a partir de l'ordre alfabètic. I s'embarca en un seguit d'experiències amb objectes trobats i, més exactament, amb palets de riera. Són les pedres de toc de la poesia objectual catalana. D'aquesta intenció de deconstrucció del llenguatge alfabètic neixen els seus metaplasmes, on la poesia discursiva dona pas a la sonoritat. És el seu primer pas cap a la poesia concreta. Ordena a les planes lletres que s'organitzen a l'espai del full amb independència del seu significat. El seu discurs ha estat dislocat i la seva estructura ha deixat en llibertat les lletres.

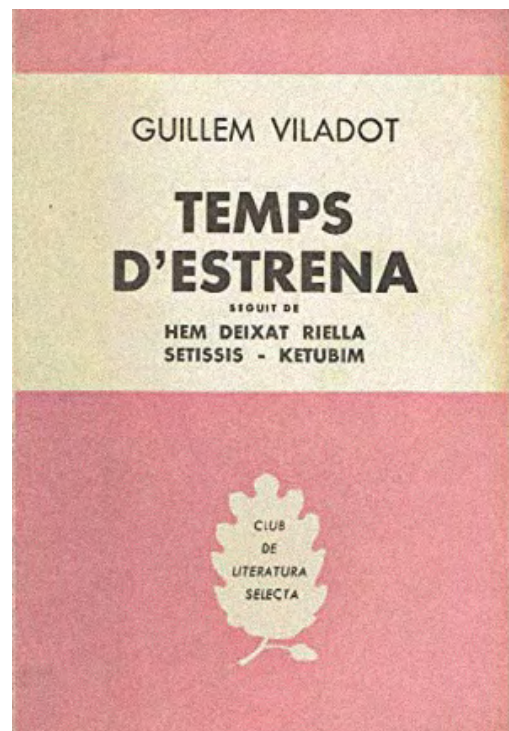
I immers en experiments visuals, com el collage, es qüestiona la relació que hi ha entre les imatges i les paraules que les defineixen. La seva actitud poètica ultrapassa el domini de l'escriptura i abasta nous aspectes de la poesia visual com la utilització de la fotografia, del disseny, de l'art postal, de la inserció del text en les imatges o del compromís amb la llengua i les llibertats. Tota la seva creació poètica té molt de divertiment.

Retorna al poema discursiu quan s'interessa pel món de la psicoanàlisi. Interpel·la el narcisisme, l'exaltació del cos, les sensacions sexuals femenines i, sobretot, les relacions humanes. Vol arribar a l'equilibri interior a través de la pulsí i el desig. I deixa escrita tota una declaració de principis sobre el sentit de la poesia quan afirma que és la verbalització dels nostres silencis, l'enyor de la naturalesa, la neurosi del fracàs, les contradiccions de l'inconscient, la recerca de la identitat del jo o la substitució del cos i el desig.

Més enllà de provatures amb calligrames o sonets, per norma general els seus poemes són breus, com haikús o tankes, sentències o imatges que deixen en el lector una actitud interpretativa, pensaments transcrits, escenes transcendentals o reflexions atemporals. En aquest nou paisatge poètic, fa referències constants a la cruïlla del destí, al laberint, a la fosca, a l'oblit, a la derrota i al sentiment de la mort. El silenci ho impregna tot. I cerca la imatge de la memòria, la sorpresa i en el darrer instant, se'ns apareix sarcàstic davant de la mort.

Poema de l'home (1972).
Temps d'estrena.

4.2.- Deu itineraris poètics

El primer itinerari, TEMPS D'ESTRENA, consolida la forta implicació de la memòria i l'arrel en el seu discurs personal. Es tracta de narracions breus, de tall autobiogràfic, amb to poètic, en què s'aboca a la sordidesa d'un poblet de les comarques ponentines. Hi explica el seu naixement, la vida quotidiana, les estacions, els racons de la vila, els jocs dels infants, fins que el seu ingrés a l'internat de Lleida acaba amb unes vivències que restaran sempre dins de la seva sensibilitat. És un autèntic tractat de psicologia infantil. Hi afloren els sentiments contradictoris d'un nen davant del món estrany i ambigu de l'adult, la relació afectiva amb la mare, la necessitat d'un contacte individual preferent, el sofriment per la distància i la incomprensió dels adults, la dificultat de relació amb la figura paterna o, fins i tot, la soledat de l'adolescent.

ITINERARI 1. TEMPS D'ESTRENA

GV1.- EL NAIXEMENT

Vaig néixer el mes d'abril. Per a mi, néixer va ser una cosa molt important. No néixer, és clar, hauria estat el no ser, com una mena de zero absolut. Però com que vaig néixer, tot començà a tenir un sentit. Ningú no em va avisar i, de cop i volta, se m'expulsà del paradís. A partir d'aleshores s'encetava el desterrament o l'exili, o sigui la necessitat i el desig.

Néixer sempre és un esdeveniment prematur que ens fa, per indefensió, dependents d'un entorn del qual som víctimes si no sabem reeixir en l'aprenentatge. Néixer és iniciar l'estrena del temps i del cos on les coses quedaran per a sempre més perdudes o guanyades.

Vaig néixer un mes d'abril a la vida de la insatisfacció. Diuen que la mare patí molt i que tothom continuà la feina com si res. Dins de la naturalesa, però, alguna cosa havia canviat, en aparèixer una existència més. Possiblement els ocells que feien niu prop de casa (pardals, oronells, cadernerres...) o les plantes que hi florien (timons, fonolls, argelagues...) se'n van alegrar.

GV1.- LA PURGA

El pare em tapava el nas i amb un crit m'obligava a obrir la boca i, sense parar, em ficava dins una cullerada d'oli de ricí. Tota la llengua, les genives, les dents, la gola... quedaven banyats d'un gust espès i resinós. L'estómac feia un salt nauseós.

-Empassa-t'ho!

Obeïa i, en obrir la boca per a respirar, inesperadament, una mà m'hi ficava mitja presa de xocolata.

-Mastega!

La xocolata em convertia en una bola fastigosa amb la resta de l'oli, una bola que m'engolia des d'una obediència irracional a l'autoritat del pare que, més que procurar la cura, vetllava pel principi del poder.

Després, un altre dia, si algú m'obsequiava amb un bombó, el record del gust de la xocolata barrejada amb la purga, feia que em negués a acceptar-lo. Però, un cop més, em sorprenia el manament familiar:

-Agafa'! T'ha d'agradar tot!

I allò que per a qualsevol nen haguera estat un goig, per a mi es convertia en un turment. I aquesta alteració de l'ordre de les coses més humils i quotidianes, m'anava configurant com un infant incòmode.

GV1.- EL MESTRE

En tornar de l'escola després de la malaltia, la mare va dir al mestre que encara no estava prou fort, i li suplicà que em permetés de portar un braseret de foc per tal de no passar fred.

Els meus companys havien fet molts progressos. Jo venia de la Masia que el pare havia comprat a la Serra, i tot se m'havia oblidat.
El mestre, de tant en tant, venia al meu banc i em deia:

-Plega, no et cansis...

Un dia, mentre s'allunyava, vaig sentir que remugava:

-Pobre nen, que en serà de ruc...

Els meus companys havien après moltes coses. Jo, en canvi, només sabia coses d'ocells, de flors, de cuques, de clarors, de núvols, de marinades...I m'hi gaudia, un gaudi que em feia veï de l'origen.

GV1.- ELS REIS

Aquella tarda, al pati de l'escola va ser un paradís. Quin tip de jugar i de riure! Quin tip de deixar-nos, els uns als altres, les coses que ens havien dut els Reis aquella nit!

Entre dos foscants, me'n vaig anar a casa tot fent botar la pilota que al matí havia trobat al balcó vora de les meves sabates. En creuar la carretera, un talòs, que volia presumir de graciós davant d'unes noies, m'agafà la pilota i li clavà un xut tan fort que l'engegà per damunt de les teulades. Mentre aquell taujà reia, a mi se'm partia l'ànima i la carn.

En arribar a casa, la mare féu:

-Què tens? Què passa? Per què plores tant?

Després de molts sanglots li vaig poder contestar:

-M'han embarcat la pilota...

A la mare li pujà la sang al cap i es quedà muda i paralizada. I segur que pensà moltes coses: com per exemple que a casa els diners no abundaven. Perquè al cap d'una estona exclamà:

-Tants cèntims que m'ha costat!

Aquella nit no vaig poder dormir. La pilota era el de menys. El que em feia mal era el patiment de la mare que, d'una manera o altra, m'anunciava que els Reis no tornarien mai més...

GV1.- L'INTERNAT

Era a Lleida, vora el riu. Era un edifici immens travessat per una interminable xarxa de passadissos i d'escales. Les portes es repetien nombrosíssimes.

Durant els primers dies, els interns novells caminàvem com uns somnàmbuls. I dins aquesta atmosfera estranya, s'hi estiraven, dia i nit, unes llarguíssimes fileres de nens.

Els primers dies només tenia ganes que arribés l'hora d'anar al llit, encara que fos el moment més dolorós, perquè ningú no m'hi acompanyava, però m'imaginava la mare, al meu costat, que procurava que tot el meu cos quedés ben tapat. D'aquesta manera em sentia prop d'ella.

Els mastins lladraven al pati.

En un extrem del dormitori, quinze o vint llits més enllà, una llum roja, molt petita, s'estirava i s'eixamplava com si fos dins d'una gota d'aigua...

Llàgrimes, per què? Allò era l'internat.

Fora, lluny, s'havia clos el paradís de la infantesa i s'estrenava un altre temps. Però les coses que havien estat restarien, per sempre més, irrenunciables i indestructibles.

El segon itinerari, PARAULA D'ATZERÍ, parteix de l'evangeli segons Guillem per endinsar-se en el món de les provatures científiques i en les noves tendències de la tecnologia. És el diàleg de l'home amb la televisió. És la presència enganyosa de la informàtica en les relacions humanes. La majoria d'experiències deriven cap al silenci de la persona.

ITINERARI 2. PARAULA D'ATZERÍ

GV2.- Un dia l'Atzerí es va asseure prop del Sena.

Un altre dia tirava molles de pa

als peixos del Segre.

Més enllà, un cop pel Sió

baixava rubinada,

s'hi passejà ajagut en una fulla de parra.

La qualitat de les seves preguntes

va sorprendre fins i tot els ferrocarrils,

com si el record i la fantasia

els perseguissin sense frontera.

Jo, l'Atzerí, pura demanda,

dicció del desig.

A la vora del mar

hi havia un rostre que enlluernava.

GV2.- Les primeres paraules que vaig dir en públic

van ser dedicades al mestre Tinell

qui, a Estudi Major, ens ensenyà a jugar

a llegir, a comptar

a prendre el sol, a besar la mà als pobres

Jo, l'Atzerí, tenia veu.

Allò que més m'agradava de dir era: mireu-me a la cara.

Qui més m'hi mirava

era el Ton de ca la pleta

amb qui vaig fer el soldat a l'Àfrica

entre figues de moro

i un desert ple de dunes.

En regressar a la Península

tot era diferent,

si bé jo em sentia igual

potser perquè mai no havia tocat arma.

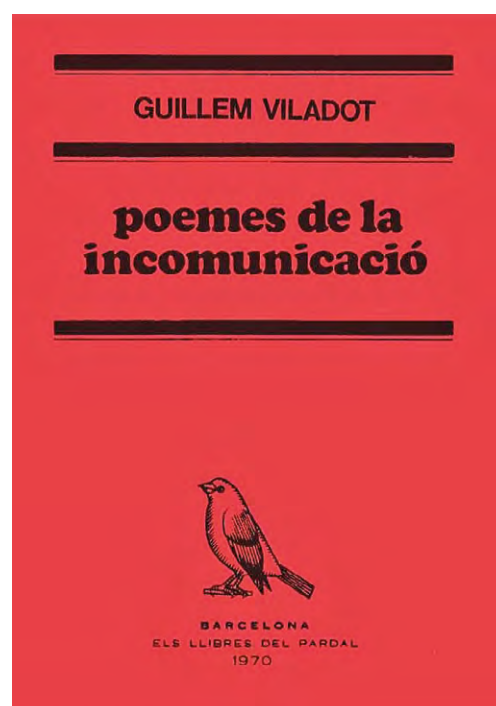
El primer diumenge de ser a casa,

enmig de la plaça

els amics m'escoltaven

perquè deia: ningú no és amo de si mateix

Paraula d'Atzerí.

si no s'emmiralla cada dia set vegades.
La gent es retirava a casa sabent
que posseïen allò que els pertanyia.
Després em volien fer batlle.

GV2.- Bufa la sopa tot mirant la tele.
Bufa més. Sent i veu els fets del dia
a tot el món. Riu. Plora. Riu. Després
pren cafè amb llet. Es frega els llavis. Surt.
S'atura en mig del portal, dubta, encén
un cigar, fuig i es perd cap al no res.

GV2.- Avui he tingut tot el dia
l'ordinador castigat
de cara a la paret. I això?
No m'ha sabut calcular la distància
entre dues línies paral·leles
quan es troben,
i, el pitjor del cas,
és que ha ignorat el nom
de l'indret on acostuma
a succeir aquest fenomen.
Tampoc n'hi ha per tant!

GV2.- Llibre tancat
amb tele oberta
Avui fan nosa
els pensaments

El tercer itinerari, LA MEMÒRIA DEL COS, és la descoberta, a través de la psicoanàlisi, de l'amor i del sexe. La paraula aniquila o substitueix el cos i el seu desig, i neix el poema. L'acte amatori és presentat com una explosió festiva i una invitació a la profanació del cos. Aquesta poesia, feta d'emoció i tremolor, d'entusiasmes sobtats i abaltiments té molt més sabor quan s'acosta a la concreció d'un pensament. Amb el vers curt, tot sovint variacions del haikú o de la tanka, cerca la impressió de la vida sobre l'instant, a través de la suggestió del desig i del plaer. Com si fos un cisellador o miniaturista concentra la seva visió o nota un instant selecte. Tant hi canta l'amor heterosexual com l'homosexual, o l'amor pel propi cos, i, sobretot, la seva assumpció més enllà de la pulsíó.

ITINERARI 3. LA MEMÒRIA DEL COS

GV3.- Camino descalç
per damunt teu,
cos meu;
així,
el silenci
protegirà les paraules
amb què t'anomeno.

GV3.- Em trec la sandàlia
i beso el teu peu.
Amb ell
he caminat el meu temps.

GV3.- Al teu cap
s'hi ajoca una cadernera.
Els meus pensaments,

els sento de colors.

GV3.- M'estreno
cada cop que dic el teu cos
sota la dutxa.

GV3.- Amb el pam
amido les circumferències
del teu cos.
Al final,
em meravello
de tenir els mateixos perímetres.

GV3.- Ara que ningú no ens escolta
et confessaré
el que tu,
l'altre dia,
em confessaves
i que jo
ja sabia de sempre.

GV3.-Quin vi
has begut
que em sento tan alegre?

GV3.- De matinada, l'alba
anuncia els primers
compassos del teu cos
estrenat dia a dia.

GV3.-
Toca'm tu que de carn per a mi ets feta;
inventa'm el cap i desfes-ne l'ordre;
llepa'm els peus; inunda'm de salobre
el memorial; mossega'm fort; enceta
un temps immòbil; puja dalt la meta
i afixa la teva matèria sobre
el meu cos; liba'l i deixa'l ben pobre
d'història i dóna'm festa completa.

Besa'm els ulls; enceta la llum; crida
el goig, proclama'm tot el seu sacseig;
pam a pam, bes a bes, trenca la brida;

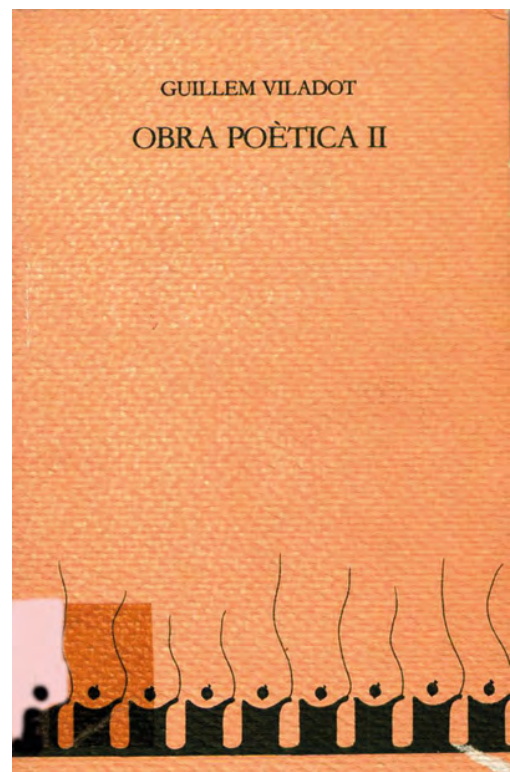
d'aquest convit, no en facis pas l'arqueig
de res; enceta't a sentir la vida.
Palpa'm endins, no aturis el saqueig.

En el quart itinerari, MOTS FÒSSILS, recupera la saviesa universal a través dels aforismes o sentències. Sap que aquesta saviesa és la memòria de nosaltres mateixos. Amb un llenguatge concís, complet i sovint enginyós enuncia una norma filosòfica o moral sense argumentar-la del tot. És un pou de reflexions a tall d'interrogant que t'apropa a la paremiologia popular. Molts dels seus versos són autèntics proverbis, sobretot com a expressió de l'ànima. La ironia embolcalla el sentit final del mot.

La memòria del cos.

Mots fòssils.

ITINERARI 4. MOTS FÒSSILS

GV4.- He recorregut tot l'equador
i tres-cents seixanta meridians.
Ben mirat, però,
no sé on sóc.

GV4.- He plantat un arbre.
Has plantat un arbre.
Ha plantat un arbre.
Hem plantat un arbre.
Heu plantat un arbre.
Han plantat un arbre.
(De qui deu ser el bosc?)

GV4.- Què és una pedra?
Una pedra.
Què és un ocell?
Un ocell.
Què és el temps?
(L'he perdut tot).

GV4.- Si treus l'ocell
al balcó
no et descuidis d'obrir la gàbia.

GV4.- No et condemnarán
per haver tallat l'arbre,
sinó per l'ombra.

GV4.-
Conec moltíssimes persones
llevat de mi.

GV4.- He avisat els pintors
perquè vinguin
a canviar-me els colors
del paisatge.
El batlle, però,
no m'ho ha autoritzat.
La propera vegada
no demanaré permís.

GV4.- Dues persones
no es coneixen
fins que es fan l'amor.
Encara que sigui
per escrit
o per telèfon.

GV4.- Cap pany
no admet la clau,
potser
perquè
totes
les portes
ja

són
obertes.
GV4.- Truco a la porta.
De fet,
tant se me'n dóna
que resti tancada.
O que resti oberta.
O que no contesti ningú.
Allò que importa
és poder trucar.

GV4.- Cada matí em rento el cap:
cal tenir clares
les idees.

GV4.- L'aconsellava
dient-li:
l'amor no fa feliç
fa nens.

GV4.- Prohibit
sentir sentiments.

GV4.- L'estat refusa
tots els poemes
que ens enriqueixen
de somins

GV4.- El so de la fulla
en caure damunt la pedra:
tambor universal de la lucidesa.

En el cinquè itinerari, RIELLA, fa una evocació lúcida de la seva infantesa amb els records presents, en primera persona, del temps del segar i el batre, com un retrobament amb les sensacions més subjectives de l'estiu emig del paisatge urgellenc. És l'Agramunt idealitzat i patit, és el poble proper i remot, és la collectivitat viva que serva la seva història. Sovint són confessions escoltades a la rebotiga de la farmàcia, anècdotes pouades en les dissorts, en les alegries i en les caricatures de la gent. El món del mite literari de Riella, lligat a la vida rural i a la veu anònima dels seus protagonistes, prendrà cos volumètric en els objectes de companyia que reformularà al seu taller. I, sobretot, parla del passat d'un poble que s'identifica amb el seu Agramunt d'infant. Així eleva Riella a categoria de mite quan procura no dir noms propis de les persones.

ITINERARI 5. RIELLA

GV5.- "...la meva Riella. Urc, quin món de silencis, quina memòria exultant evoca aquest nom? Riella no ha existit mai: és, en tot cas, un indret ideal on han anat a parar les immensitats del desig, com si viure fos un camí, un carrer pel qual, de fet, no hem passat mai..."

Riella.

GV5.- Pels bancals de Riella,
hores de migdiada
sota un sol que calcina
els rostolls i la palla.
L'era mira amb un ull
de claror incendiada
mentre el gall fa l'amor
a les gallines blanques.
Masia antiga exulta,
magistral, la substància.

GV5.- Els diumenges i altres dies de guardar, lo Manel de cal Sensaurella toca la guitarra i canta. Rondina. El seu murmuri s'addiciona al de sis milions de malcontents. Potser algun dia, feta la veu, ens entendrem millor.

GV5.- Bancals fan rastelleres
de ceps i d'oliveres.
Vora els rostolls verdegen
raïms que seran negres.
Les perdius en parelles
volen arran de terra:
ombra d'ales esteses
per les niuades tendres.

GV5.- "No res, no res", feia sempre lo Tureta de cal Casonmí. Però un dia li caigué una teula al cap. Aleshores canvià la cantarella: "Fot, fot, fot..."

GV5.- La collita és al sac
tot ple i ben lligat.
Mules llauen rostolls
i fan anyal guaret.
Al fons del solc tendrissim
ocells de cues fràgils
s'emporten cuques mínimes.
El sol fa cada dia
trajectòria més curta.
La collita és al sac
tot ple i ben lligat.

GV5.- De primer tingué la criatura; després li bufà la llet. Un cop primípara, la pell li tibava anatòmicament arreu. L'Herodes Escarola, el seu home, en veure-la tan maca, se n'acontenta, sobretot a la nit. I diu a les deu hores: "Preu per preu, sabates grosses".

GV5.- La masia desperta
dintre de sorolls mínims.
Homes i dones salven
les terres de la mort.

GV5.- T'hem deixat, Riella,
cega i seca com un mur,
com la font que ja ha infantat tot un riu,
com l'hàbit penjat,
com l'ungla del llop,
com el cuir de la sabata.
Cega i seca sense ritme d'amor
on res no val pel nostre silenci.
Al matí, des d'un vol de gralles,
t'hem mirat, Riella,
cremada per la set.

Parint argelagues et quedes,
 i orgull de folls colomins.
 Un eixam de llengües colga els teus portals
 fins a la mort
 que tu ets.
 Un vent de brasa et trencarà la fesomia,
 i un bufec de tramuntana ventarà la teva cendra
 per l'eterna porta emmudida.
 Riella:
 per tu hem conegut el silenci d'estar vius
 i hem repetit les coses fins al marbre.
 Riella:
 per tu hem perdut la llum precisa
 i s'ha omplert l'esperit de lloses.

Perquè, sols, lluny del pa i la guerra,
 hem mort, Riella, a la teva mà.

I, per tu, la creu ens ha estat dada.

En el sisè itinerari, MALABARISMES, la poesia discursiva dona pas a la sonoritat. És el seu primer pas cap a la poesia concreta. Ordena a les planes lletres que s'organitzen a l'espai del full amb independència del seu significat. Sovint enfronta el significat i el significat de les paraules i genera una dialèctica interna que serveix en els casos més extrems de desenvolupament i discurs de la pròpia paraula en ella mateixa. Hi guanya la dimensió irònica i sonora d'aquest discurs. Els jocs de paraules, els estirabots i les píndoles surrealistes dibuixen un paisatge contradictori, una alenada de divertimento crític i estripat, un espai d'experimentació que ratlla l'absurd i la irreverència.

ITINERARI 6. MALABARISMES

GV6.- REI DE MAMELUCS BORDENCS AIXECA LA COPA PLENA DE RIALLES TRUFADES, DE PELLIS DE CONILL, D'HERÈNCIES NEULADES I DE FILS DE COSIR MENTRE ELS SEUS VASSALLS EL VICTOREGEN PER TAL D'ESPANTAR ELS CREDITORS.

Trumfos
 són
 trumfos.
 Trumfos
 del que triomfa
 i no
 trumfos
 de trumfes.
 El rei
 i l'as.
 La llei
 i l'as-
 e.
 He?
 Tererit!
 Tururut!
 La llei
 de l'embut.

Malabarismes.

GV6.- A CASA PASSA AMB FIDEUS, PASTANAGUES BULLIDES I CEBA A LA BRASA, PERÒ NO SEMPRE ÉS A CASA.

Si us plau:

un brou
de brau,
un tall
de bou,
mig gall
tres ous,
pa tou,
deu nous,
no pas
vi nou,
vi vell,
del negre o
vermell.
Tortell
de full,
cafè
espès
conyac,
tabac...
No vull
res més:
un rot
ben fort,
el preu
i adéu!

GV6.- LA VELLA DE CAL PEP DE LA SORDA REPTA LA NORA PERQUÈ JUGA A
L'ESCAMBRILLA I FILA LLANA UN DIUMENGE A L'ENTRADA DE CAL SIS DITS.

Fas
ús
de
l'as.

Fas
ús
del
fus.

Abús
ne
fas.

Si en fas
abús,
ni fus
no fas.

GV6.- OPUS 3

àter monia làtema fin latel:la
àter monia làtema fin latel:la
àter monia làtema fin latel:la

àter monia làtema fin latel:la
àter monia làtema fin latel:la

àter monia làtema fin latel:la

GV6.- TOTHOM S'ENAMORAVA

Piula un gos. Vola un gat.
Retinc a la memòria
tres-centes vuit mil roses
de vidre i color verd.

GV6.-CAFÈ

Molt negre.
Com si una mosca hi donés tombs.
Una mosca prop d'una altra mosca.
O no.
-Escolteu un moment.
En aquest cafè hi ha una mosca.

GV6.- CONVERSA

-Bla. Bla. Bla. Bla. Bla.
-Bli. Bli. Bli. Bli. Bli.
-Glu. Glu. Glu. Glu. Glu.

(S'adonen que tots enraonen
ahora i callen.)
(Durant el silenci s'adonen
que no diu res ningú, i hi tornen.)

-Bla. Bla. Bla. Bla. Bla.
-Bli. Bli. Bli. Bli. Bli.
-Glu. Glu. Glu. Glu. Glu.

El setè itinerari, EL SILENCI, és la passarel·la cap a la intimitat del jo i la presència inevitable de la mort. Dins el món del silenci que és la persona, la paraula és l'esclat de les idees del jo. Del silenci esclata el pensament. I en un altre estadi, identifica el silenci amb el poder (Franco i l'Espanya negra), amb el llenguatge o la televisió, amb el seu pare o amb els seus fantasmes. Fins i tot, amb el poder de la màquina representada per l'ordinador i la informàtica. Sap que només el silenci pot assolir aquest tros de realitat que se'ns escapa. I gràcies al silenci, l'ordre es torna a restablir.

ITINERARI 7. EL SILENCI

GV7.-Progressem
a mesura que som
història en el silenci

GV7.-Cal callar
per saber que només
el silenci pot significar alguna cosa.

GV7.- Arribada l'hora
que tot esdevingui amb decòrum
com si tot fos buit
un fet delicat
com aquest pardal
que
a la tardor
es perd
al davant del seu vol.

Silenci.

GV7.- Obre la mà
no és l'hivern
és el silenci

GV7.- Callem per fer del silenci un tossal d'ansietats

GV7.-Van arribar
després de trencar l'horitzó
i de fendre els núvols de l'albada
i se'n van endur l'aire
els carrers
les places
els ràfecs
els penells
i els nius de les arquivoltes.
A cada clot naixia el silenci
i cada esclat originava orfenesa.
Els llavis els cloïa de ràbia
i les ganyotes s'apoderaven dels esguards.
Sense parets,
de les cases en sortia el baf de les cuines
dels menjadors
dels dormitoris
de les comunes
inútilment.
Sota una imatge del Sagrat Cor de Jesús
s'hi podia llegir:
no tots els sons articulen paraules.
N'hi va haver prou amb tres avions.

GV7.- Un minut de silenci.
No se'ns acut res més que un minut de silenci.
Hi ha massa enrenou
i volem un minut de silenci.

Tot un minut de silenci.
Perquè en el silenci ens trobem
i en el silenci ens donem,
i en el silenci creixem,
i en el silenci morim.
Per aquesta mort íntima
de cada dia, us preguem un minut de silenci (...)

GV7.-
-Damunt la meva tomba, què vols que hi posem?
-Un pam més de terra...i aquest poema:
El mot
mut
del silenci...

En el vuitè itinerari, LLETANIES, es manifesta el verb atàvic. Transmet una saviesa als lectors com si fos l'escorcoll de l'existència, com una manifesta emoció del viure quotidià transcendent. Recorden els psalms i els mandats mil·lenaris de la tradició judeocristiana. És un homenatge a la llum. En aquest discurs precristià hi predomina l'optimisme, l'esperança i l'alegria.

ITINERARI 8. LLETANIES

GV8.- RAKIA

Abans de tastar les menges
compteu les cadires.

Si són ocupades
compteu els plats.

Si són plens
compteu les culleres.

Si són netes
compteu els gots.

Si tot és servit
disposeu-vos a escoltar.

I pareu els rellotges
i deixeu passar el temps
per tal que res no destorbi l'amistat.

GV8.- TXIRI

Dia primer: menjar arrels de canya.

Dia segon: beure suc de parra.

Dia tercer: flairar la fulla del fonoll.

Dia quart: escoltar el cant de la puput.

Dia cinquè: guaitar el pas del temps.

Dia sisè: desar el besllum dels esperits.

Dia setè: munyir la coixinera dels somnis.

GV8.- ULVI

Si ho podem dir tot amb un mot,
bé.

Si ho podem dir tot amb una nota,
bé.

Si ho podem dir tot en silenci,
perfecte.

GV8.- BIRT

Si veus sortir la lluna,
sembla amistat.

Si veus sortir el sol,
sembla esperança.

Si veus sortir l'estel,
sembla serenor.

Si a mitjanit ets sents en ordre,
estima.

GV8.- OBED

-El silenci dels sords sigui amb vosaltres.
-Amén.

-La paraula dels muts sigui amb vosaltres.
-Amén.

-La calma dels bojos sigui amb vosaltres.
-Amén.

-L'estrena de l'amor sigui amb vosaltres.
-Amén.

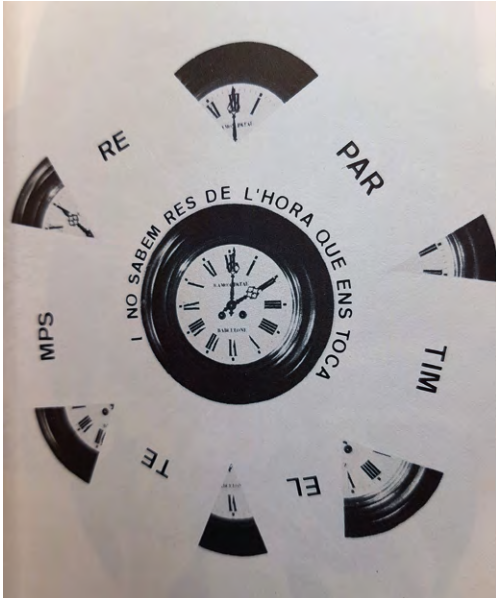
-La passió dels vells sigui amb vosaltres.

MENORÀ

Guillem Viladot

Lletanies.

Quadern de l'òbit.

on la mort circula sense parar. És el retorn a la tradició de l'absurd. En el fons, hi ha una angoixa per la mort anònima, per la mort trivial.

-Amén.

-La serenor dels joves sigui amb vosaltres.

-Amén.

-L'escalfor de les cendres sigui amb vosaltres.

-Amén.

-La seducció del no-res sigui amb vosaltres.

-Amén.

-La valentia dels perseguits sigui amb vosaltres.

-Amén.

-Amén.

-Amén.

El novè itinerari, QUADERN DE L'ÒBIT, és el tracte de la mort en clau d'humor. La mort apareix sotmesa al bandeig incessant de la ironia i el sarcasme. El poeta aplica sobre el seu objecte la lent deformadora del grotesc. Des de la caricatura, l'humor rebrega el perfil satíric de la tipologia humana. Cada poema és un petit obituari, una escenificació o dramatització que ens apropa a un teatri de titelles

ITINERARI 9. QUADERN DE L'ÒBIT

GV9.- Quan la comitiva s'acomiadava,
ell encara va tenir força
per treure el cap
per damunt del taüt
i dir:

-Ja no em tornaré a morir mai més.
I el sepulterer
va començar la feina.

GV9.- La família,
el notari
i el capellà
l'acompanyaven a ben morir.
Ell trencà el silenci
per a dir:
-¿Ha valgut la pena
de viure exemplarment
si hem de morir
de qualsevol manera?

GV9.- En una ocasió deixà dit
que volia que l'incineressin,
i no es cansava de repetir.
-Sobretot que les cendres
no facin tuf de gas ciutat.

GV9.- I vosaltres, tu,
tu, tu,
què fareu sense mi?
-Anafent.

GV9.- Un cop signada
la papereta de defunció,
el difunt féu un badall
i es queixà:
-Sento corrent d'aire.

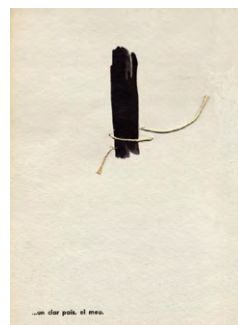
GV9.- Mentre el conduïen
 cap al cementiri,
 el difunt aixecà la tapa del taüt
 per veure la comitiva
 que l'acompanyava.
 Tancà la tapa
 i es posà a plorar
 amb gran desconsol.
 Mormolà: -Tots són morts...

I en el desè itinerari, els OBJECTES DE COMPANYIA, objectes trobats que són autèntica poesia. Es poden trobar en qualsevol lloc: en un drapaire, en un desbastellador de cotxes, en un antiquari, en una botiga de vetes i fils o, simplement, passant pel carrer. Es converteixen en poema-objecte en el moment que se'ls practica un desplaçament de territori. Pertanyen al món rural i especialment al camp dels oficis i també estan relacionats amb el món infantil. El ventall de composicions és immens: negatius de pel·lícules incorporats a cartons i cartolines que semblen inspirar una mobilitat i un ritme d'acció filmada; quadres objectuals en què es manifesta l'equilibri entre les icones i la lletrística; escultures figuratives del món de la pagesia; sèries de mobles o d'instruments impossibles que desencadenen lectures a mig camí entre la ironia i l'absurd; retalls de ferro reciclats de les deixalleries o materials aprofitats del món dels vehicles d'automoció. I, en el pla de la psicoanàlisi, tanquen les sèries escultòriques amb la il·lustració de les tesis de Lacan.

ITINERARI 10. OBJECTES DE COMPANYIA

5.- BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

- AA.DD. Urc. *Monografia literària de Ponent*, núm. 3. Tàrrrega / Lleida, 1989.
- AA.DD. Suplement especial Guillem Viladot. *Sió*, núm. 344. Agramunt, octubre de 1992.
- AA.DD. *Guillem Viladot, l'escriptor del mes*. Suplement de Crònica d'Ensenyament. Institució de les Lletres Catalanes. Departament de Cultura. Barcelona, octubre de 1992.
- AA.DD. *Desert / Desig. Poesia a Lleida: 1993-2003*. URC. Revista literària, núm. 18. Lleida, novembre de 2003.
- AA.DD. *GV.: camins de creació*. Recull d'intervencions del Col·loqui Guillem Viladot 2003. Publicacions de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Lleida. Lleida, 2004.
- AA.DD. *Guillem Viladot. Itineraris interiors*. Edició de Joan Puig Ribera. Bibliotheca Acrimontis, núm. 4. Agramunt, juliol de 2021.
- BIOSCA, MERCÈ i CORNADÓ, MARIA-PAU. *Poetes contemporanis de Ponent*. Una proposta didàctica. Pagès editors. Lleida, febrer de 1999.
- BIOSCA, MERCÈ i CORNADÓ, MARIA-PAU. *Els miralls de Guillem Viladot*. Columna assaig, num. 34. Barcelona, maig de 2000.
- GARCIA, JOSEP MIQUEL. "Viladot-Trepapat. Dic pintor i trobo poeta". *Urtx. Revista d'Humanitats*, núm. 16. P. 333-341. Tàrrrega, 2003.
- GARCIA, JOSEP MIQUEL. "Viladot poeta. La sublimació necessària." *Reduccions. Revista de Poesia*, núm. 87. P.96-124. Barcelona, 2007.
- MOLAS, JOAQUIM. "Viladot o la rebel·lió contra el llenguatge". Pròleg de *Poesia Completa I, II, III i IV*. Columna. Barcelona, 1991.
- PÀMIAS, JORDI i PONT, JAUME. *Poetes de Ponent*. Pagès editors. Lleida, març de 2019.
- PONT, JAUME. *El corrent GV (L'obra poètica de Guillem Viladot)*. Promociones Publicaciones Universitarias. Barcelona, 1986.
- PONT, JAUME. *Guillem Viladot. Poesia Completa V (1993-1999)*. Pròleg. Pagès editors. Lleida, 2004.
- VALLVERDÚ, JOSEP. *De Morera Galícia a Guillem Viladot*. Edicions Dilagro. Lleida, 1980.
- VILADOT, GUILLEM. *La finestra induïda*. Hogar del Libro. Col·lecció Nova Terra, núm. 14. Barcelona, 1981.
- VILADOT, GUILLEM. *Ultramemòries i altres relats*. Edició de Joan Puig Ribera. Biblioteca Literària de Ponent, núm. 15. Lleida, març de 2008.

5+Lais concrets
 en homenatge
 a Antoni Tàpies (1971)

Cotxes (volumetries)

Complex d'Electra
 (escultura)

Iconografies de l'ús
 i de l'oci (1978)

